

.nagpur

NMC NEWS LETTER

मे २०१९

वडाच्या झाडाला वाचविण्यासाठी मनापा आयुक्तांची अशीही धडपड

f /nmcngp/ /ngpnmc/ www.nmcnagpur.gov.in/ http://news.nmcnagpur.org/

थोडक्यात...

दहशतवाद विरोधी दिनांमिित कर्मचा-यांनी घेतली शपथ

नागपूर : माजी पंतप्रधान भारतरत्न राजीव गांधी यांच्या पुण्यतिथीनिमित्त मंगळवारी (ता.२१) नागपूर महानगरपालिकेमध्ये अभिवादन करण्यात आले. महापौर नंदा जिचकार, विरोधी पक्षनेते तानाजी वनवे, आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांच्या प्रतिमेला पुष्पहार अर्पण करून अभिवादन केले. माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांनी पुण्यतिथी देशभर दहशतवाद विरोधी दिन म्हणून साजरी करण्यात येते. यामुळे महापौर नंदा जिचकार यांनी उपस्थित सर्व कर्मचाऱ्या व अधिका-यांना दहशतवाद विरोधी दिनाची शपथ दिली. यावेळी नगरसेविका मेहा निकोसे, नगरसेवक दिनेश यादव, अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख, उपायुक्त राजेश मोहिते, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, कार्यकारी अभियंता हेता बॅनर्जी, कार्यकारी अभियंता मनोज गणवीर, सहायक आयुक्त मिलींद मेश्राम, आरोग्य अधिकारी (स्वच्छता) डॉ. सुनील कांबळे, शिक्षणाधिकारी प्रिती मिश्रीकोटकर, जनसंपर्क अधिकारी अशोक कोल्हटकर, सहायक जनसंपर्क अधिकारी प्रदीप खड्गनवीस, सहायक दिलीप तांदळे, राजेश निकोसे यांच्यासह मनापाच्या विविध विभागाचे अधिकारी व कर्मचाऱ्या उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व संबालन जनसंपर्क अधिकारी अशोक कोल्हटकर यांनी केले.

महाराष्ट्रदिनी मनापा महापौरांच्या हस्ते ध्वजारोहण

नागपूर : महाराष्ट्र राज्य स्थापनेच्या ५९ व्या वर्धापन दिनाचे औचित्य साधून बुधवारी (ता. १५) नागपूर महानगरपालिका मुख्यालयातील हिरवळीवर महापौर नंदा जिचकार यांच्या हस्ते ध्वजारोहण करण्यात आले. यावेळी स्वामीजी समिती सभापती प्रदीप पोद्दण, विरोधी पक्ष नेते तानाजी वनवे, मनापा आयुक्त अभिजीत बांगर, अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे, अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी, अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख, उपायुक्त राजेश मोहिते, उपायुक्त नितीन काडवणीस, सहायक आयुक्त महेश धामेचा, राजू भिवगडे, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, आरोग्य अधिकारी (दवाखने) डॉ. सरीला कामदार, आरोग्य अधिकारी (स्वच्छता) सुनील कांबळे, कार्यकारी अभियंता हेता बॅनर्जी, राजू राहट्टे, निरीश वासनिनिक, अविनाश बारहाते, शिक्षणाधिकारी प्रिती मिश्रीकोटकर, प्रमुख अतिश्रमण अधिकारी राजेंद्र उचके, उद्यान अधीक्षक अनोल चौरंगार, निगम अधीक्षक मदन सुभेदार आदी उपस्थित होते.

उन्हाळी शिबिरात विद्यार्थी येत आहेत कराटेचे प्रशिक्षण

नागपूर : उन्हाळ्याच्या सुट्यांमध्ये मनापा आणि आई फाऊंडेशनने शाळेचे विद्यार्थ्यांसाठी प्रमाण रु. ३०, जुना साकरदर येथील विश्वाशंती बुद्ध विहारत नि:शुल्क कराटे प्रशिक्षण शिबिराचे आयोजन करण्यात आले आहे. एका महिना चालणाऱ्या या प्रशिक्षण शिबिरात परिसरातील विद्यार्थ्यांचा उत्कृष्ट प्रतिसाद मिळत आहे. सुमारे ६० विद्यार्थ्यांचा शिबिरात सहभाग आहे. मनापाचे क्रीडा सभापती नामेश सहारे यांच्या मार्गदर्शनात सुरु असलेल्या या शिबिरात प्रशिक्षक राजेश लारकर आणि मोनाली सोनवणे विद्यार्थ्यांना कराटेचे धडे देत आहेत.

संयुक्त प्रयत्नातून करू नागपूरचा शाश्वत विकास : महापौर नंदा जिचकार

नागपूर : ऑक्टोबर २०१८ मध्ये झालेल्या स्टार्ट अप फेस्टच्या माध्यमातून नवीन उद्योगांना बुरूट देण्याचा प्रयत्न केला. हॅकॉर्थॉनच्या माध्यमातून शहर विकासासाठी नवीन संकल्पनांना आमंत्रित केले. आता या संकल्पनांवर अंमल करणाऱ्या वेळ आहे. स्वयंसेवी संस्थांकडे तज्ज्ञ असतात. कौशल्य असते. अनुभव असतो. त्यामुळे स्वयंसेवी संस्थांच्या सहकार्याने संयुक्त प्रयत्नातून नागपूरचा शाश्वत विकास घडवू आणू, असे आवाहन महापौर नंदा जिचकार यांनी केले. 'शहर विकासात स्वयंसेवी संस्थांचा सहभाग' ह्या संकल्पनेतून महापौर नंदा जिचकार यांनी स्वयंसेवी संस्थांच्या प्रतिनिधींना आमंत्रित केले होते. मनापा मुख्यालयातील डॉ. पंजाबराव देशमुख स्मृति स्थायी समिती सभागृहात आयोजित बैठकीला महापौर नंदा जिचकार यांच्यासह अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख, उपायुक्त राजेश मोहिते, स्वास्थय व प्रकल्प विशेष समितीचे सभापती संजय बंगाले, ज्येष्ठ नगरसेवक सुनील अग्रवाल, मेयर इनोव्हेशन कॉन्सल्टचे कन्वेनर प्रशांत कडू, महापौर इनोव्हेशन अवॉर्डचे मुख्य समन्वयक केतन मोहितकर, यांच्यासह शहरातील विविध स्वयंसेवी संस्थांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. पुढे बोलाताना महापौर नंदा जिचकार म्हणाल्या, फेडरवारी महिने आयोजित केलेल्या हॅकॉर्थॉनमध्ये तीन हजारपेक्षा अधिक नावीन्यपूर्ण संकल्पना आल्या होत्या. परंतु त्यातील निवडक संकल्पनांना महापौर इनोव्हेशन अवॉर्डने सन्मानित करण्यात आले. त्या संकल्पना आता प्रत्यक्षात आणण्यासाठी शहरातील स्वयंसेवी संस्थांचे सहकार्य आवश्यक आहे. स्वयंसेवी संस्थांचा अनुभव, त्यांच्याकडे असलेले कौशल्य आणि तज्ज्ञ मंडळीच्या सहकार्याने शहरात शाश्वत विकास घडवायचा आहे. त्यासाठी आता सर्वांनी सोबत येऊन हा शिवधनुष्य उचलावा, असे आवाहन त्यांनी केले. आता दरवर्षी महापौर इनोव्हेशन अवॉर्ड आयोजित करण्यात येणार असून यामुळे त्यामाध्यमातून येणान्या संकल्पनांचा उपयोग शहर विकासासाठी केला जाईल, असेही महापौर नंदा जिचकार यांनी यावेळी सांगितले. टाटा ट्रस्टच्या सहकार्याने नागपूर महानगरपालिकाअंतर्गत असलेल्या नागरी आरोग्य केंद्राचा कायापालट करण्यात आला. त्यामुळे या आरोग्य केंद्राकडे नागरिकांचा कल वाढला आहे. या बदललेल्या नागरी आरोग्य केंद्रासंदर्भात सादरीकरण करण्यात आले.

सुमधूर गाण्यातून 'आई'ला सलाम...!

नागपूर : जागतिक मातृदिनानिमित्त नागपूर महानगरपालिका, आई फाऊंडेशन आणि हार्ट बीट्स यांच्या संयुक्त विद्यमाने मराठी हिंदी सुमधूर गाण्यांचा कार्यक्रम रविवारी (ता. १२) डॉ. वसंतराव देशपांडे सभागृहात आयोजित करण्यात आला. यावेळी प्रमुख म्हणून महापौर नंदा जिचकार, शिक्षण समिती सभापती प्रा. दिलीप दिवे, क्रीडा समिती सभापती नामेश सहारे, संयोजक प्रशांत सहारे, विजय जेधे प्रामुख्याने उपस्थित होते. कार्यक्रमाची सुरुवात प्रशांत सहारे आणि संजीवनी बुटी यांच्या 'विद्यु माऊल्टी' या गाण्याने झाली. त्यानंतर 'माय ममाना तुझे लेकर...' (ता. १२) डॉ. गीती संजीवनी यांनी गावले. 'तु जिहली अच्छी हॅ', 'ए मॅं तेरी सुरत से अलग...' 'बदा नटखट हॅ', 'भय इथले संपत नाही', 'या विमानांनो परत फिरा रे', 'आ री आ रिंदिया', 'ती गेली तेव्हा पाऊस रिझमी होता' यासारख्या सुमधूर गाण्यांनी रसिकांना मंत्रमुग्ध केले. प्रशांत सहारे आणि संजीवनी बुटी यांच्या समावेस प्रशांत वाळीकर, नितीन झाडे, प्रतीक जैन, प्राची सहारे, अनुष्का काळे, सुनिता कांबळे, सानवी अर्जुन तेलंग यांच्या बहारदार गाण्यांनी रसिकांना मोहिती घातली. संगीत नियोजन प्रशांत नागमोते यांचे होते. निवेदन नम्रता अग्रिहोत्री यांनी केले. कार्यक्रमाचे विशेष म्हणजे कार्यक्रमांमध्ये महापौर नंदा जिचकार आणि रामभाऊ इंगोले यांचा उत्सव करण्यात आला. कार्यक्रमाला साधसंगत करणाऱ्या कलावंतांचा मान्यवरांच्या हस्ते उत्सव करण्यात आला.

शहराबाहेरील पाच कि.मी. नदीचीही होणार स्वच्छता

नागपूर : नागपुरातील मुख्य तीन नद्यांवर अंतर्गत नाले आणि पावसाळी नाल्यांच्या स्वच्छता अभियानाने वेग घरला आहे. शहरातील नदी-नाल्यांच्या स्वच्छतेसह शहर सीमेबाहेरील सुमारे पाच कि.मी. लांबीची नदीचीही स्वच्छता करा. त्यासाठी अतिरिक्त पोकलेन व मनुष्यबळ उपलब्ध करून घ्या, असे निर्देश मनापा आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी दिले. नागपूर शहरातील नाग नदी, पिबळी नदी आणि पोरा नदी स्वच्छता अभियाना ५ मे पासून सुरुवात झाली. अभियानांतर्गत झालेल्या नदी स्वच्छतेची प्रगती जाणून घेण्यासाठी मनापा आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी शुक्रवारी (ता. १०) आढावा बैठकीत घेतली. सदर बैठकीत त्यांनी शहराबाहेरील नदी स्वच्छतेचे निर्देश दिले. बैठकीला अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी, अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, डॉ. प्रदीप दासराव, आरोग्य अधिकारी (स्वच्छता) सुनील कांबळे, कार्यकारी अभियंता मोती कुकरेजा, सतीश नेरळ, अमीन अख्तर, राजेंद्र राहट्टे, सहायक आयुक्त प्रकाश वहाडे, डीन व्हिजील फाऊंडेशनचे संस्थापक कोस्तभ रॉटॉर्नी यांच्यासह सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नागपूर मेट्रो तसेच नदी स्वच्छता अभियानाशी संबंधित अधिकारी उपस्थित होते. यावेळी आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी शहरात सुरु असलेल्या नदी स्वच्छता अभियानाचा आढावा घेतला. संबंधित अधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, सध्या नाग नदी, पिबळी नदी, पोरा नदीअंतर्गत दहाही स्टेममध्ये स्वच्छतेचे कार्य सुरु झाले आहे. दहाही स्टेममध्ये पोकलेन लागते असून आंबेबकता भातासास मनुष्यबळाच्या माध्यमातूनही सफाई सुरु आहे. पिबळी नदीचा बारासा भाग स्वच्छ करण्याची जबाबदारी नागपूर सुधार प्रयत्नाने उचलली असून त्या कामालाही सुरुवात झाली आहे. अंतर्गत नाल्यांची आणि पावसाळी नाल्यांची स्वच्छताही सुरु झाली आहे. मनुष्यबळ आणि मशीनच्या माध्यमातून ही सफाई सुरु आहे. मंगील वर्षी मार्गवासर साधलेल्या पाण्यामुळे मोठे दुकसात झाले होते. यामुळे तशी पुनरावृत्ती टाळण्यासाठी मेट्रो मार्गाच्या लगतच्या नाल्या मेट्रोपुढे तांदळातीकर स्वच्छ करायला, असे निर्देश आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी दिले.

भूमिगत केबलची कामे जूनपुर्वी पूर्ण करा

नागपूर : पावसाळ्यामध्ये नागरिकांना कोणत्याही प्रकारचा त्रास होऊ नये यासाठी भूमिगत करण्यात येणारी ऑप्टिकल फायबर केबल, इलेक्ट्रिक केबलची कामे येत्या जूनपुर्वी पूर्ण करावे व या कालावधीमध्ये कोणतेही खोदकाम करू नये, असे निर्देश नागपूर महानगरपालिकेचे अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे यांनी दिले. शहरात विविध ठिकाणी ऑप्टिकल फायबर केबल, इलेक्ट्रिक केबल भूमिगत टाकण्यासंदर्भात अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे यांच्या अध्यक्षतेत आढावा बैठक घेण्यात आली. बैठकीत अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, कार्यकारी अभियंता (विद्युत) अमीन अख्तर, कार्यकारी अभियंता (रत्न) राजेंद्र राहट्टे, कार्यकारी अभियंता निरीश वासनिनिक, कार्यकारी अभियंता (बाहूतक) ए.जे. बोदरे, ए.जी. नागदीने, राजेश भूतकर, अनिरुद्ध धोंगजकर, एम.आर. कुकरेजा, अविनाश बारहाते, उद्यान अधीक्षक अनोल चौरंगार, उपअभियंता डी.एस. बिसेन आदी उपस्थित होते. शहरात मनापाच्या परवानगीने विविध ठिकाणी विद्युत, बीएसएनएल, जिओ आदी केबलसह सिंवर लाईन, पाण्याच्या लाईन भूमिगत टाकण्यात आल्या आहेत. यासाठी ठिकाणिकणी खोदकाम करण्यात आले आहे. हे खोदकाम येत्या जूनपुर्वी तालडीने पूर्ण करावे. नवीन व जुन्या सर्व परवानगीधारक विभाग, एमनवना ही अट लागू असून जुन्या कालावधीमध्ये अव्यंत तालडीने कामे अस्तव्यास त्यास विशेष परवानगी देण्यात येईल. अन्यथा मनापाक दंडात्मक कारवाई करण्यात येणार असल्याचेही अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे यांनी यावेळी सांगितले. स्मार्ट सिटीच्या दृष्टीने शहरात कुठेच खोदकाम केलेली मागील पन्नाहून नवे याची विशेष वाळजी घेणे आवश्यक आहे. केबल किंवा तारान टाकण्यातून खड्डांमध्ये सीएलएसएलएल मटेरिअल भरण्याचेही त्यांनी निर्देश दिले. याशिवाय आतापर्यंत करण्यात आलेल्या भूमिगत केबलच्या कामाची पाहणी करून व्यवस्थित स्थितीत न आढळल्यास दुरुस्ती करून घेण्याचेही निर्देश देण्यात आले.

नदी, नाले स्वच्छतेच्या कामाला गती ७५ टक्के काम पूर्ण

नागपूर : नागपूर महानगरपालिकेच्या वतीने पाच नदी व नाले स्वच्छता अभियान सुरु करण्यात आला. या अभियानांमध्ये कोणत्याही प्रकारच्या झुटावा राहू नयेत यासाठी महापौर नंदा जिचकार, उपमहापौर दीपराज पाटीकर, स्वामी समिती सभापती प्रदीप पोद्दण, विरोधी पक्षनेते तानाजी वनवे, आयुक्त अभिजीत बांगर यांच्यासह विविध पदाधिका-यांनी व अफिका-यांनी वेळोवेळी अभियानाची अभियान केली. त्याची फलश्रुती म्हणून नागपूर शहरातील नदी व नाले सफाई अभियानाला गती मिळाली असून या अभियानातून नदी व नाले सफाई सुमारे ७५ काम पूर्ण झाले आहे. उर्वरित काम येत्या आठवड्यात पूर्ण करून १० जूनपर्यंत संपूर्ण नदी व नाले स्वच्छतेचे लक्ष गाठले जाणार आहे. शहरातील नदी व नाले स्वच्छता अभियानासंदर्भात सोमवारी (ता. ३) आयुक्त अभिजीत बांगर यांच्या अध्यक्षतेत आढावा बैठक घेण्यात आली. बैठकीत अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, नदी स्वच्छता अभियानाचे नोडल अधिकारी डॉ. प्रदीप दासराव, आरोग्य अधिकारी (स्वच्छता) डॉ. सुनील कांबळे, कार्यकारी अभियंता सर्वर्षी निरीश वासनिनिक, एम.ए.जी.कुकरेजा, आसाराम बोदरे, राजेश भुतकर, अमीन अख्तर, राजेंद्र राहट्टे, अविनाश बारहाते, सहायक आयुक्त प्रकाश वहाडे, उपअभियंता श्री. गमने आदी उपस्थित होते. या कामाची महापौरांसह विविध पदाधिका-यांकडून वेळोवेळी पाहणीही करून आवश्यक ते निर्देशही देण्यात येत आहेत. १० जूनपर्यंत संपूर्ण नदी व नाले स्वच्छता अभियान पूर्ण झाले यासाठी प्रशासनाकडून प्राधान्याने काम सुरु आहे. ज्या ठिकाणी पोकलेन, टिप्परची कमतरता असल्याचे निर्दर्शनाने येते त्या ठिकाणी त्याची प्रशासनाकडून पूर्वात केली जात आहे.

जागतिक योग दिवसाचे नागपुरात २१ जूनला आयोजन

नागपूर : दरवर्षीप्रमाणे यावर्षीही २१ जून रोजी जागतिक योग दिवसाच्या निमित्ताने नागपुरातील वसंत स्टेटियम येथे नागपूर महानगरपालिकेच्या नेतृत्वात विविध योगाग्याऱ्यांनी मंडळ आणि संस्थांच्या सहकार्याने भव्य आयोजन करण्यात येत आहे. या आयोजनात योग योगेश नाथ, प्रशांत राजपूरकर, राहुल कालंकर, नागपूर जिल्हा योग अकादमीच्या अमित मोहागवकर, डॉ. मंगेशर कडू यांनी प्रामुख्याने उपस्थिती होती. यावेळी धरपेटे झोनचे सहायक आयुक्त महेश मोहोरे यांनी योग दिवस आयोजन तयारीबाबतची माहिती दिली. शहरातील नागरिकांना विविध भागातून येण्यासाठी बसेसची व्यवस्था, कार्यक्रमस्थळी योग साधकांसाठी करण्यात येणारी पाण्याची व्यवस्था, कार्यक्रमांतर्भागी रुग्णसेवा आदी माहिती महापौर नंदा जिचकार यांनी जाणून घेतली. कार्यक्रमस्थळी पावसाची शक्यता सातत येत आहे. आवश्यक त्या सोयी करण्यात यायला. स्वच्छतेची खबरदारी घ्यावी. कार्यक्रमाच्या ठिकाणी कुणीही कागाडी पत्रके वाटणार नाही, याची दक्षता घेण्याचे निर्देश महापौर नंदा जिचकार यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना दिले.

थोडक्यात...

साडेसहा हजारांवर झाडांचे बुंधे केले मोकळे

नागपूर : सिमेंट रस्त्यांच्या कामामुळे अस्तित्व धोक्यात आलेल्या साडेसहा हजारांवर झाडांचे बुंधे मोकळे करण्यात मना प्रशासनाला यश आले आहे. सिमेंट मार्गाच्या बांधकामामुळे शहरातील १०४७३ झाडे सिमेंटच्या विखळतात आली होती. यापैकी ६७५४ झाडांचे बुंधे मोकळे करण्यात आले असून उर्वरित ३७१८ झाडांचे बुंधे येथे देवा देऊन आठवड्यात मोकळे करण्याचे निर्देश मनाचा आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी दिले. सिमेंट रस्त्यांच्या विखळण्यातील झाडांसंदर्भात आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी नुकतीच आढावा बैठक घेतली. बैठकीत अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार यांच्यात सर्व झोनेचे कार्यकारी अभियंता प्रामुख्याने उपस्थित होते. सिमेंट रस्त्यांच्या बांधकामामुळे रस्त्यालगत असलेल्या बहुतांशी झाडांना सिमेंटचे आवरण करण्यात आले होते. कंत्राटदाराच्या बुकीमुळे हजारां झाडांचे अस्तित्व धोक्यात आले होते. संपूर्ण देशात 'ग्रीन सिटी' म्हणून नागपूर शहराची ओळख आहे. मात्र या शहराच्या संवर्धनात भर घालणा-या 'ग्रीनरी'वरच आघात होत असल्याचे निर्दर्शनस आले आहे. याबाबत शहरात पर्यावरण क्षेत्रात कार्य करणारी संस्था ग्रीन व्हिजिल फाऊंडेशनने संस्थेचे संस्थापक कोरंभ चॅटर्जी यांच्या नेतृत्वात मनाचा आयुक्त अभिजीत बांगर यांच्या लक्षात ही बाब आणून देण्यात आली. यासंदर्भात आठवड्यांनी गांधीधर्मात दखल घेत शहरातील सिमेंट रस्त्यांमुळे अस्तित्व धोक्यात आलेल्या झाडांच्या सर्वेक्षणाचे आदेश दिले. सर्वेक्षणाअंती शहरातील २५२३७ झाडांपैकी १४७६५ झाडे सुरक्षित आढळली. मात्र १०४७३ झाडांच्या अस्तित्वाला धोका असल्याचे दिसून आले. यावर तातडीने कार्यवाही करीत आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी झाडांची बुंधे लवकरात लवकर मोकळे करण्याचे आदेश दिले. मागील महिन्यातनागपूर सुरु असलेल्या या मोहिमेने गती पकडली असून आतापर्यंत ६७५४ झाडांची बुंधे मोकळे व्हास घेऊ लागली आहेत तर अद्यापही ३७१८ झाडांची बुंधे मोकळे होण्याच्या प्रतीक्षेत आहेत. सिमेंट रस्त्यांमुळे धोक्यात आलेल्या सर्व झाडांचे अस्तित्व अबाधित राहावे, यासाठी देऊन आठवड्यात उर्वरित सर्व झाडांचे बुंधे मोकळे करण्याचे निर्देश आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी दिले.

स्वातंत्र्यवीर सावरकर जयंती निमित्त मनापार्क अभिवादन

नागपूर : नागपूर महानगरपालिकेद्वारे स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांच्या १३६ व्या जयंती निमित्त महापौर नंदा जिचकार व उपमहापौर श्री.दिपराज पाटीलकर यांनी शंकरनगर स्थित सावरकरांच्या पुतळ्याला मान्यार्पण करून अभिवादन केले.या प्रसंगी नगरसेवक सुनील शिरणवार, राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे डॉ.राजाभाऊ शिलेदार, डॉ. कुमार शाहू, सावरकर समितीचे अध्यक्ष चंद्रकांत लाडे, डॉ. अजय कुलकर्णी, प्रा.प्रमोद सोवनी, शिरीष दामले, मुकुंद पाचखेडे, महादेव बाजीराव, अर्धव जलतारे, संजय व उदय कटाळे, रवींद्र कासखेडीकर, सावरकरांचे वेगवेगळे सर्जेंदर तालपट, सहाय्यक जनसंपर्क अधिकारी प्रदीप खंडेनवीस, राजेश वासनिवकर तसेच परशुराम ब्राह्मण संघ व हिंदू महासभेचे व्दाधिकारी कार्यकर्ता व परिसरातील बहुसंख्य नागरीक प्रामुख्याने उपस्थित होते.

मनापार्क मधुमेह व्यवस्थापन विषयावर कार्यशाळा

नागपूर : नागपूर महानगरपालिकेच्या आरोग्य विभागाच्या वतीने नितर वैद्यकीय शिक्षण कार्यक्रमांतर्गत बुधवारी (ता.२२) मनापार्क इंदिरा गांधी रुग्णालयामध्ये मधुमेह व्यवस्थापन विषयावर कार्यशाळाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यशाळेमध्ये गोंदिया येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या प्राध्यापिका डॉ. राजश्री खोत यांनी मार्गदर्शन करून उपस्थांतांच्या शंकांचे निरसन केले.याप्रसंगी मनापार्क आरोग्य अधिकारी डॉ. सतीष कामदार, डॉ. विजय जोशी, लसीकरण अधिकारी डॉ. नख्खरे, टाटा ट्रस्टचे डॉ. अमर नवकर, डॉ. टिकेश बिसेन, राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मिशनच्या समन्वयक दिपाली नागरे यांच्यासह दहाही झोनेचे झोनल वैद्यकीय अधिकारी, मनापार्क रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकारी व राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मिशनचे वैद्यकीय अधिकारी उपस्थित होते. यावेळी डॉ. राजश्री खोत यांनी मधुमेहाची लक्षणे, त्याबद्दल ध्यावयाची काळजी आणि डॉक्टर म्हणून आपली भूमिका, बदलत्या काळामुसार बदलत गेलेल्या मधुमेहाच्या उपचार पद्धती आदी बाबींवर विस्तृत मार्गदर्शन केले. एन तारुण्यातील, प्रसुती काळजीतील मधुमेहाचे स्वरूप व त्याचे व्यवस्थापन याबद्दल मार्गदर्शन करून डॉ. राजश्री खोत यांनी उपस्थित डॉक्टरांच्या शंकांचे समाधान केले. कार्यक्रमाचे संचालन व आभार मनापार्क आरोग्य अधिकारी डॉ. सतीष कामदार यांनी मानले.

वडाच्या झाडाला वाचविण्यासाठी मनापार्क टाटकाळी अशीही धडपड

नागपूर : शहरातील झाडांनी मोकळा व्हावा यासाठी नागपूर महानगरपालिका आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी घेतलेल्या पुढाकाराचे पर्यावरणप्रेमींनी स्वागत केले. दारवण, रस्ता रेंदीकरणामुळे अस्तित्व धोक्यात आलेल्या वडाच्या झाडाला वाचविण्यासाठी आयुक्तांची सुरु असलेली धडपड लक्षात घेता पर्यावरणप्रेमींनीही ते झाड वाचविण्यासाठी पुढाकार घेतला आहे. अंबावारी बगिचाच्या समोरिल भागात सुमारे १५० वटं जुने वडाचे झाड आहे. चार वर्षापूर्वी बगिच्यासमोरील रस्त्याचे रेंदीकरण झाले. रस्ता रेंदीकरणाने झाडाखालील माती निघाली आणि झाडाची मुळं बाहेर निघू लागली. दरवर्षी पावसाळ्यात झाडाला बुंध्याभोवतालची माती वाहून जाऊ लागली आणि या झाडाचे अस्तित्व धोक्यात आले. मुळं बाहेर आल्यामुळे झाड जमण्याची शक्यता मावळू लागली. शिवाय झाड कोसळण्याचा धोकाही निर्माण झाला. ग्रीन व्हिजिल फाऊंडेशनने ही बाब आयुक्त अभिजीत बांगर यांच्या लक्षात आणून दिली. आयुक्तांनी स्वतः ह्या झाडाची पाहणी केली. वडाचे 'ते' झाड वाचविण्यासाठी काम करत येईल, यासंदर्भात त्यांनी ग्रीन व्हिजिल फाऊंडेशनचे संस्थापक कोरंभ चॅटर्जी यांच्याशी चर्चा केली. झाडाच्या भोवताल लहान पित्त वगळून त्यामध्ये माती आणून खत टाकले तर झाड जगू शकेल, असा उपाय ग्री. चॅटर्जी यांनी सुचविला. आयुक्त अभिजीत बांगर यांनी या सुचनेवर लगेच अंमल करीत उद्यान विभागाच्या अधिकाऱ्यांच्या तय्यारीत निर्देश दिले. या निर्देशानुसार मनापार्क उद्यान विभागाचे झाडाला वाचविण्याचा प्रयत्न सुरु केला आहे. आयुक्त अभिजीत बांगर यांचे वडाच्या वाचविण्यात पुढाकार घेणा-या सर्वांचे आभार असून त्यांच्या पर्यावरणवादी दृष्टिकोनामुळे दीडशे वर्षे जुन्या वडाच्या झाडाला जीवनदान मिळणार आहे.

अध्ययन अध्यापन प्रणाली बदलून विद्यार्थ्यांचा दर्जा उंचावा : विभागीय आयुक्त डॉ. संजीवकुमार

संजीवकुमार म्हणाले, 'असर' द्वारे मनापार्क शाळांसह नागपूर, भंडारा, चंद्रपूर, वर्धा जिल्हामधील शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांचे आठवीच्या विद्यार्थ्यांचे 'असर' तर्फे सर्वेक्षण करण्यात आले. यामध्ये मनापार्क शाळांतील विद्यार्थी भाषा, गणित विषयांमध्ये कमकुवत असल्याचे प्रमाण मोठे आहे. त्यामुळे येथे शांशिक सत्रात प्रत्येक मुख्याध्यापक शिक्षकांनी अध्ययन, अध्यापन प्रणाली बदलून विद्यार्थ्यांचा शांशिक दर्जा उंचावण्याच्या दृष्टीने कार्य करा, असे आवाहन विभागीय आयुक्त डॉ. संजीवकुमार यांनी केले. नागपूर महानगरपालिकेच्या समग्र शिक्षा विभागाच्या वतीने शनिवारी (ता. ४) ४१शेभाषा येथील कविवर्य सुरेश भट सभागृहात अध्ययन निष्पत्ती व मुलभूत क्षमता विकास कार्यक्रमांतर्गत मनापार्क शाळांमधील सर्व मुख्याध्यापक व शिक्षकांनी अध्ययन स्तर निष्पत्ती कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून विभागीय आयुक्त डॉ. संजीवकुमार बोलत होते. मंडावर मनापार्क अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी, तहसीलदार श्री. वाघमते, मनापार्क शिक्षाधिकारी प्रिती मिश्रीकोटकर, डीआयपीटीचे प्राचार्य रवींद्र रत्नकर उपस्थित होते. पुढे बोलाताना विभागीय आयुक्त डॉ. संजीवकुमार यांनी अध्ययन, अध्यापन प्रणाली बदलून विद्यार्थ्यांचे आठवीच्या विद्यार्थ्यांचे सर्वेक्षण केले. या अंतर्गत 'असर' चे टूल वापरून विविध स्तरावर विद्यार्थ्यांची बांधणी घेण्यात आली. यामध्ये पारशिवणी तालुक्यातील शाळांमधील इयत्ता पहिली ते आठवीच्या ४९ टक्के मुलांमधून वाचता येत असल्याचे लक्षात आले. यानंतर येथील शिक्षक व मुख्याध्यापकांनी वेळोवेळी चर्चा करून, अध्ययन व अध्यापन प्रणालीमध्ये विविध प्रयोग करून विद्यार्थ्यांचा शांशिक दर्जा उंचावण्यासाठी कार्य केले. त्याचे फळ म्हणून अध्यापन तालुक्यातच येथील ७३ टक्के मुलांना वाचता येत असल्याचे पुढील सर्व्हेमध्ये दिसून आले. मनापार्कमध्ये हे प्रमाण ४३ टक्के असल्याचे दिसून आले आहे. त्यामुळे येथे शांशिक सत्रामध्ये विद्यार्थ्यांचा शांशिक दर्जा उंचावण्यासाठी मुख्याध्यापक व शिक्षकांनी विशेष प्रयत्न करून किमान ८६ टक्क्यांवर हे प्रमाण नेण्याचे आवाहनही यावेळी विभागीय आयुक्त डॉ. संजीवकुमार यांनी केले.

नैसर्गिक आपत्तीला सामोरे जाण्यासाठी यंत्रणा सज्ज ठेवा : राम जोशी

नागपूर : नैसर्गिक आपत्ती अचानकच आली तर त्याला सामोरे जाण्यासाठी यंत्रणा सज्ज ठेवावी. होणाऱ्या नुकसानीची व्याप्ती कमी व्हावी यासाठी सुरु असलेली कामे तातडीने आटोपली घ्यावी. जीवितहानी होणार नाही आणि नागरिकांना आवश्यक ती मदत तातडीने पोहोचवित येईल, यादृष्टीने तय्यार राहावे, असे निर्देश अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी यांनी केले. नागपूर महानगरपालिका मुख्यालयातील आयुक्त कार्यालय सभागृहात शुक्रवारी (ता. ३१) नैसर्गिक आपत्ती पूर्व तयारी आढावा बैठकीचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यावेळी ते बोलत होते. बैठकीला अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख, उपायुक्त डॉ. रंजना लाडे, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, आरोग्य अधिकारी डॉ. सुनील कांबळे, सहाय्यक आयुक्त महेश मोरोणे, प्रकाश वराडे, राजू भिवगडे, गणेश राठोड, हरिस राजत, सिता काळे, कार्यकारी अभियंता अनिरुद्ध चौगंजकर, अमीन अख्तर, मोदी कुंकुजरा, राजेश राहाटे, गिरीश वासनिवकर, अविनाश बाराहाते, अतिरिक्त सहाय्यक आरोग्य अधिकारी डॉ. विजय जोशी, उद्यान अधीक्षक अमोल चौपणार उपस्थित होते. सदर बैठकीत पावसाळामुळे नियोजनांतर्गत केलेल्या कार्यवाहीचा झोनिहाय आढावा घेण्यात आला. सर्व झोने कार्यालयात १ जूनपासून आपातकालीन नियंत्रण कक्ष सुरु करण्यात येणार असल्याची माहिती झोन सहाय्यक आयुक्तांनी दिली. मनापार्क मुख्यालयातील नियंत्रण कक्ष राहणार असून आपातकालीन परिस्थितीत नागरिक या कक्षाशी संपर्क साधू शकतील, अशी माहिती यावेळी अग्रिमण विभागाच्या अधिकारींनी दिली. यावेळी अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी आणि अतिरिक्त आयुक्त अश्रीश शेख यांनी नदी स्वच्छता अभियान, नदी सफाईचा आढावा घेतला. झाडांसंदर्भात विदुल विभागाची समन्वय देण्यात यावा. नदी काठावरील नागरिकांना सर्वत्र राहण्याचे तसेच लक्ष घ्यावे. धोकादायक इमारती पाडण्याची कार्यवाही तातडीने सुरु करण्यात यावी, असे निर्देश यावेळी अतिरिक्त आयुक्त राम जोशी यांनी संवर्धित अधिकाऱ्यांना दिले.

नदी स्वच्छतेच्या कामाची गती वाढवून नियमित सफाई करा : महापौर नंदा जिचकार

नागपूर : शहरात सर्वत्र नदी स्वच्छता अभियान सुरु आहे. मात्र बदल्यामधून वाहणा-या नद्यांमध्ये कचरा टाकण्यात येत असल्याने ती कचरा प्लांटाला अडकतो त्यामुळे पाण्याच्या प्रवाहाला अडथळा निर्माण होतो व परिसरात दुर्गंधी पसरते. शहरात अनेक ठिकाणी अशी स्थिती आहे. याकडे गांधीधर्मात लक्ष देत पावसाळ्यामध्ये नागरिकांना कोवळीही अडचण निर्माण होऊ नये यासाठी नदी स्वच्छतेच्या कामाची गती वाढवा व नियमित सफाई करा, असे निर्देश महापौर नंदा जिचकार यांनी दिले. शहरात सुरु असलेल्या नदी स्वच्छता अभियानांतर्गत महापौर नंदा जिचकार यांनी शुक्रवारी (ता.३१) नाग नदीच्या स्वच्छतेचे निरीक्षण केले. यावेळी स्वामी समिती सभापती प्रदीप पोहोणे, विरोधी पक्षाचे तालुका वनने, धंतोली झोन सभापती विशाखा शांते, ज्येष्ठ नगरसेवक सुनील अग्रवाल, नगरसेविका कांता राठोकर, नरिषा अतवरे, नगरसेवक राजकुमार साहू, अधीक्षक अभियंता मनोज तालेवार, नदी स्वच्छता अभियानचे नोडल अधिकारी डॉ. प्रदीप दासवार, आरोग्य अधिकारी (स्वच्छता) डॉ. सुनील कांबळे, कार्यकारी अभियंता अनिरुद्ध चौगंजकर, कार्यकारी अभियंता (स्लम) राजेंद्र राहाटे, कार्यकारी अभियंता अनिल कडू, धंतोली झोनेच्या सहाय्यक आयुक्त सिता काळे, उपअभियंता सी.आर. गणेश, उपअभियंता अजय इडाके आदी उपस्थित होते. नदी स्वच्छता अभियान निरीक्षण दौऱ्यामध्ये महापौर नंदा जिचकार, स्वामी समिती सभापती प्रदीप पोहोणे, विरोधी पक्षाचे तालुका वनने यांच्यासह इतर पदाधिका-यांनी शहरातून वाहणा-या नाग नदीच्या विविध स्थळांची पाहणी केली. त्यामुळे येथे कचरापत्रा अडकला जाऊ. असा ठिकाणी लवकरात लवकर मजुरांकडून स्वच्छता करा, तसेच मुलांच्या जवळ ३० मीटर पर्यंतच्या भागात दर तीन दिवसांनी नियमित सफाई करण्याचे निर्देश महापौर नंदा जिचकार यांनी दिले.

कर्तव्यदक्ष चालक आणि वाहकाचा मनापार्क सन्मान

नागपूर : हिंणा मार्गावरील बालाजीनगर येथे मंगळवारी (ता.२८) आपली बसला लागलेल्या आगीमध्ये प्रसंगावधान दाखवून सुमारे १५ प्रवाशांचा जीव वाचविणा-या कर्तव्यदक्ष चालक आणि वाहकाचा बुधवारी (ता.२९) नागपूर महानगरपालिकेतर्फे सत्कार करण्यात आला. मनापार्क परिवहन समिती सभापती जितेंद्र (बॅटी) कुकडे यांच्या वतीने सत्कार घेणे चालक मालक करतळें व वाहक अमित विठ्ठलकरे यांना शाल, गुण्युध्दक, श्रीकृत व रोख पुरस्कार देऊन सन्मानित करण्यात आले. यावेळी परिवहन व्यवस्थापक शिवाजी जगतपार, प्रशासकीय अधिकारी रवींद्र पाणे, श्रम अधिकारी अरुण पिंपळे, यांकिची अभियंता योगेश लुंगे, सहाय्यक प्रभव बोकारे, बस ऑपरेटरचे प्रतिनिधी निमणगी गुणा, आर.के.साठी, स्मार्ट सिटी बस ऑपरेटर श्री. पारेख, क्रिस कंपनीचे सतीश सदावती उपस्थित होते. मंगळवारी (ता.२८) ऑरिंटेस्टिड डेव्हॉपमटी मे. हंसासिटी बस सर्व्हिसेस प्रा.लि. नागपूरतर्फे संचालन करण्यात येत असलेली बस क्रमांक एन.एच.३१ सी.६२४४ ही बस झड्टी क्रमांक ११३/ए गांधीपर्वत लक्षात घेता प्रसंगावधान दाखवून चालक मालक करतळें (आयडी क्र. ३०४६९१) यांनी लगेच बस रस्त्याच्या बाजूला उभी केली व वाहक अमित विठ्ठलकरे (आयडी क्र. १०१९८८) यांच्या मदतीने बसमधील अंदाजे १५ प्रवाशांना सुखरूप बाहेर काढले. यानंतर लगेच त्यांनी एमआयडीसी नागपूर सहर पोलिस स्टेशन व अग्रिमण विभागाला तात्काळ माहिती दिली. या प्रकरणाची गांधीधर्मात दखल घेत परिवहन समिती सभापती जितेंद्र (बॅटी) कुकडे यांनी शहर बस वाहतूक करणारे सर्व ऑपरेटर व डेपो यांनी सर्व गाड्यांची तात्काळ तपासणी करून वायवरी सिस्टीम दुरुस्त करणे व दुरुस्त

नागपूर : 'उद्धारली कोटी कुळे भीमा तुड्या जन्मामुळे' या आणि असा अनेक चेतावणीचा, महापुरुषांच्या कर्तव्याची आणि विचारांची महती सांगणारी एका अशी सरस् गीते गाउन महाराजांच्या महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी रसिकाना जिंकले. निमित्त होते छत्रपती शिवाजी महाराज, छत्रपती शाहू महाराज, महत्त्वा जोतिबा फुले आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या महापुरुषांच्या संतुलित जयंती समारोहाचे. नागपूर महानगरपालिका आणि अधिका-यांनी, अर्जवारी यांच्या संयुक्त विद्यमाने मंगळवारी (ता. २८) सायंकाळी नागपूर महानगरपालिकेच्या सिव्हील लाईन मुख्यालयातील हिचवारीय आयोजन करण्यात आले होते. या निमित्त सेह व विल्हून, इंडियाचे विभागीय समन्वयक अनिरुद्ध पाटील यांचे प्रबोधन आणि महागायक अभिजीत कोसंबी यांच्या गायन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे उद्घाटन महापौर नंदा जिचकार यांनी हस्ते दीपप्रज्वलन करून करण्यात आले. यावेळी उपमहापौर दीपराज पाटीलकर, विरोधी पक्ष नेते तालुका वनने, शिक्सेनेचे गनतेने किशोर कुमारे, कर आकारणी समितीचे सभापती संदीप जाधव, क्रीडा समितीचे सभापती नागेश सहारे, विधी समितीचे सभापती धर्मपाल मेथ्राम, नेहरुनगर झोन सभापती रिता मुळे, अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे, नगरसेवक धनवान भेंडे, राजेंद्र सोनकुसे, नगरसेविका उज्वला बनकर, दिना भात, भंते नागाप्रकाश, सर्वश्री सेवानिवृत्त विभागीय परिवहन अधिकारी शरद जिचकार, मंत्रालयातील महासूल विभागाचे कक्ष अधिकारी शरद डोळे, सहाय्यक आयुक्त महेश मोरोणे, राजू भिवगडे, अशोक पाटील, विजय हुणगे, कार्यकारी अभियंता राजेंद्र राहाटे, अभियंता कल्पना मेथ्राम, कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव, विनोद धनविजय, अशोक पानतावणे, अनिरुद्ध पाटील उपस्थित होते. मान्यवरींनी चारही महापुरुषांच्या प्रतिमाला पुष्पांजली अर्पण केली. यानंतर महत्त्वाच्या कर्तव्याची कोसंबी, प्रबोधनकार अतिरिक्त पाटील, संगीतकार भूपेश सवाई, पद्मेरी मडके-नीतारवणे यांचा महापौर नंदा जिचकार यांच्या हस्ते नागरी लक्ष्मी करण्यात आला. मान्यवरींच्या स्वागतानंतर महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी महापुरुषांच्या गौरवाची गाणी आदींनी केली. महापुरुषांचे कर्तव्य सांगणारे एका एक सारस गीते गाऊन रसिक मनातले धरविले. एका अशोक कोल्हटकर यांनी 'छात्रीकोळी सांगू या जाणाला, असा विद्वान होणार नाही' ह्या आणि अन्य गीतांतून रसिकांची वाहवा निळविली. गावक मोहनकुमार भोवरे, गौरव बन्वोड यांनीही भीमागीते गाऊन स्तुती घडविले. 'ए मानव तू खू से बोल, बुद्ध संसर्ग मच्छाभि...' या गीताने कार्यक्रमाचा समापन झाला. संपूर्ण कार्यक्रमात प्रसिद्ध संगीतकार भूपेश सवाई यांनी स्वरसाधन घडविले. उद्घाटन कार्यक्रमाचे संचालन जनसंपर्क अधिकारी अशोक कोल्हटकर यांनी केले. तर आभार कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव यांनी मानले.

उद्धारली कोटी कुळे भीमा तुड्या जन्मामुळे

महागायक अभिजीत कोसंबीने रसिकमन जिंकले; छत्रपती शिवाजी महाराज, महत्त्वा जोतिबा फुले, छत्रपती शाहू महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संयुक्त जयंती समारोह

नागपूर : 'उद्धारली कोटी कुळे, भीमा तुड्या जन्मामुळे' या आणि असा अनेक चेतावणीचा, महापुरुषांच्या कर्तव्याची आणि विचारांची महती सांगणारी एका अशी सरस् गीते गाउन महाराजांच्या महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी रसिकाना जिंकले. निमित्त होते छत्रपती शिवाजी महाराज, छत्रपती शाहू महाराज, महत्त्वा जोतिबा फुले आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या महापुरुषांच्या संतुलित जयंती समारोहाचे. नागपूर महानगरपालिका आणि अधिका-यांनी, अर्जवारी यांच्या संयुक्त विद्यमाने मंगळवारी (ता. २८) सायंकाळी नागपूर महानगरपालिकेच्या सिव्हील लाईन मुख्यालयातील हिचवारीय आयोजन करण्यात आले होते. या निमित्त सेह व विल्हून, इंडियाचे विभागीय समन्वयक अनिरुद्ध पाटील यांचे प्रबोधन आणि महागायक अभिजीत कोसंबी यांच्या गायन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे उद्घाटन महापौर नंदा जिचकार यांनी हस्ते दीपप्रज्वलन करून करण्यात आले. यावेळी उपमहापौर दीपराज पाटीलकर, विरोधी पक्ष नेते तालुका वनने, शिक्सेनेचे गनतेने किशोर कुमारे, कर आकारणी समितीचे सभापती संदीप जाधव, क्रीडा समितीचे सभापती नागेश सहारे, विधी समितीचे सभापती धर्मपाल मेथ्राम, नेहरुनगर झोन सभापती रिता मुळे, अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे, नगरसेवक धनवान भेंडे, राजेंद्र सोनकुसे, नगरसेविका उज्वला बनकर, दिना भात, भंते नागाप्रकाश, सर्वश्री सेवानिवृत्त विभागीय परिवहन अधिकारी शरद जिचकार, मंत्रालयातील महासूल विभागाचे कक्ष अधिकारी शरद डोळे, सहाय्यक आयुक्त महेश मोरोणे, राजू भिवगडे, अशोक पाटील, विजय हुणगे, कार्यकारी अभियंता राजेंद्र राहाटे, अभियंता कल्पना मेथ्राम, कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव, विनोद धनविजय, अशोक पानतावणे, अनिरुद्ध पाटील उपस्थित होते. मान्यवरींनी चारही महापुरुषांच्या प्रतिमाला पुष्पांजली अर्पण केली. यानंतर महत्त्वाच्या कर्तव्याची कोसंबी, प्रबोधनकार अतिरिक्त पाटील, संगीतकार भूपेश सवाई, पद्मेरी मडके-नीतारवणे यांचा महापौर नंदा जिचकार यांच्या हस्ते नागरी लक्ष्मी करण्यात आला. मान्यवरींच्या स्वागतानंतर महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी महापुरुषांच्या गौरवाची गाणी आदींनी केली. महापुरुषांचे कर्तव्य सांगणारे एका एक सारस गीते गाऊन रसिक मनातले धरविले. एका अशोक कोल्हटकर यांनी 'छात्रीकोळी सांगू या जाणाला, असा विद्वान होणार नाही' ह्या आणि अन्य गीतांतून रसिकांची वाहवा निळविली. गावक मोहनकुमार भोवरे, गौरव बन्वोड यांनीही भीमागीते गाऊन स्तुती घडविले. 'ए मानव तू खू से बोल, बुद्ध संसर्ग मच्छाभि...' या गीताने कार्यक्रमाचा समापन झाला. संपूर्ण कार्यक्रमात प्रसिद्ध संगीतकार भूपेश सवाई यांनी स्वरसाधन घडविले. उद्घाटन कार्यक्रमाचे संचालन जनसंपर्क अधिकारी अशोक कोल्हटकर यांनी केले. तर आभार कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव यांनी मानले.

अनिरुद्ध पाटील यांचे प्रबोधन

संगीत रजनीच्या आघोर सेह व विल्हून इंडियाचे विभागीय समन्वयक अनिरुद्ध पाटील यांनी प्रबोधनकार मार्गदर्शन केले. छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा पराक्रम, त्यांचे नियोजन आणि दूरदृष्टी, महत्त्वा जोतिबा फुले यांनी सामाजिक आंतोतून नसलेली दिशा, छत्रपती शाहू महाराजांचा विचार आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी जातीयवैभवाच्या द्वाारास मंडलेला विचार आणि त्या विचारांच्या साक्षीनेच देशाला दिलेले संविधान आदींची सांगड घालत त्यांच्या पुरोगामी विचारधारेचा उच्चापोग्र केला. निरस्र आपल्याला भरनकरून देतो. जास्त मिळाले तरी तक्रार करतो आणि कमी मिळाले तरी तक्रार करतो. त्यामुळे तक्रार करण्याचेक्षा जे मिळते त्याचे संवर्धन करा, हा डॉ. बाबासाहेबांचा विचार मांडत पुष्पांजली परिस्थिती ओळखणा-या बाबासाहेबांच्या विचारधारेचे तसेच अंमल केला असता तर आज तुम्हाकी परिस्थिती या देशावर ओढावयाची नसेली, असे सांगितले. या महापुरुषांच्या विचारांवर चला, देश प्रगतीकडे जावेंद्विले, असा संदेश त्यांनी आपल्या भाषणातून दिले.

नागपूर : 'उद्धारली कोटी कुळे, भीमा तुड्या जन्मामुळे' या आणि असा अनेक चेतावणीचा, महापुरुषांच्या कर्तव्याची आणि विचारांची महती सांगणारी एका अशी सरस् गीते गाउन महाराजांच्या महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी रसिकाना जिंकले. निमित्त होते छत्रपती शिवाजी महाराज, छत्रपती शाहू महाराज, महत्त्वा जोतिबा फुले आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या महापुरुषांच्या संतुलित जयंती समारोहाचे. नागपूर महानगरपालिका आणि अधिका-यांनी, अर्जवारी यांच्या संयुक्त विद्यमाने मंगळवारी (ता. २८) सायंकाळी नागपूर महानगरपालिकेच्या सिव्हील लाईन मुख्यालयातील हिचवारीय आयोजन करण्यात आले होते. या निमित्त सेह व विल्हून, इंडियाचे विभागीय समन्वयक अनिरुद्ध पाटील यांचे प्रबोधन आणि महागायक अभिजीत कोसंबी यांच्या गायन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे उद्घाटन महापौर नंदा जिचकार यांनी हस्ते दीपप्रज्वलन करून करण्यात आले. यावेळी उपमहापौर दीपराज पाटीलकर, विरोधी पक्ष नेते तालुका वनने, शिक्सेनेचे गनतेने किशोर कुमारे, कर आकारणी समितीचे सभापती संदीप जाधव, क्रीडा समितीचे सभापती नागेश सहारे, विधी समितीचे सभापती धर्मपाल मेथ्राम, नेहरुनगर झोन सभापती रिता मुळे, अतिरिक्त आयुक्त रवींद्र ठाकरे, नगरसेवक धनवान भेंडे, राजेंद्र सोनकुसे, नगरसेविका उज्वला बनकर, दिना भात, भंते नागाप्रकाश, सर्वश्री सेवानिवृत्त विभागीय परिवहन अधिकारी शरद जिचकार, मंत्रालयातील महासूल विभागाचे कक्ष अधिकारी शरद डोळे, सहाय्यक आयुक्त महेश मोरोणे, राजू भिवगडे, अशोक पाटील, विजय हुणगे, कार्यकारी अभियंता राजेंद्र राहाटे, अभियंता कल्पना मेथ्राम, कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव, विनोद धनविजय, अशोक पानतावणे, अनिरुद्ध पाटील उपस्थित होते. मान्यवरींनी चारही महापुरुषांच्या प्रतिमाला पुष्पांजली अर्पण केली. यानंतर महत्त्वाच्या कर्तव्याची कोसंबी, प्रबोधनकार अतिरिक्त पाटील, संगीतकार भूपेश सवाई, पद्मेरी मडके-नीतारवणे यांचा महापौर नंदा जिचकार यांच्या हस्ते नागरी लक्ष्मी करण्यात आला. मान्यवरींच्या स्वागतानंतर महागायक अभिजीत कोसंबी यांनी महापुरुषांच्या गौरवाची गाणी आदींनी केली. महापुरुषांचे कर्तव्य सांगणारे एका एक सारस गीते गाऊन रसिक मनातले धरविले. एका अशोक कोल्हटकर यांनी 'छात्रीकोळी सांगू या जाणाला, असा विद्वान होणार नाही' ह्या आणि अन्य गीतांतून रसिकांची वाहवा निळविली. गावक मोहनकुमार भोवरे, गौरव बन्वोड यांनीही भीमागीते गाऊन स्तुती घडविले. 'ए मानव तू खू से बोल, बुद्ध संसर्ग मच्छाभि...' या गीताने कार्यक्रमाचा समापन झाला. संपूर्ण कार्यक्रमात प्रसिद्ध संगीतकार भूपेश सवाई यांनी स्वरसाधन घडविले. उद्घाटन कार्यक्रमाचे संचालन जनसंपर्क अधिकारी अशोक कोल्हटकर यांनी केले. तर आभार कर्मचारी नेते राजेश हाथीदेव यांनी मानले.